

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars III. Sub Cælestino papa I. anno CCCCXXXI.

Parisiis, 1644

Eivsdem Caelestini Episcpola ad clerum & plebem Constantinopoli
constitutam, post Synodum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15241

ras remotasque prouincias inquietant. Sed eos ille perse-
quitur, cuius fidem sua prauitate persequi nitebantur: &
quo se abscondant, ad quas latebras confugiant, sua se im-
pietate prodentes, * non possunt. Filios vero nostros reli-
giosos viros Ioannem presbyterum & Epictetum diaco-
num cum magna lætitia suscepimus, & cum maiore gra-
tulatione remisimus. Data Idibus Martiis, Fl. Aetio &
Valerio vv. cc. Coss.

ANNO
CHRISTI
431.* f. inue-
nit

EIVSDEM CÆLESTINI EPISTOLA
ad clerum & plebem Constantinopoli constitu-
tam, post Synodum.

*Cælestinus episcopus clero & plebi consistentibus
Constantinopoli.*

CA. XXIII. **E**XULTATIO matris est congregatio filiorum: denique
lætatur ecclesia ita se filios, quos diabolus dispererat,
iterum congregasse, vt ex his, nisi filius perditionis, nemo
sit perditus, quia eum filium suum nequaquam pater agno-
uit. Illum namque, ex quo erat, sicut legimus, imitatus,
vobis legitimis Dei filiis hereditatem conabatur auferre,
quos dicente Apostolo, pro fide vestra & heredes Dei,
& Christi nostri futuros credimus coheredes. Non ergo
ei palmam de his referre permissum est, qui de ipso magis
per arma fidei triumpharunt. Victores vos, imo commu-
nis regis de hoste victoriam loquitur tyrannus exclusus:
vicit in vobis, cuius incerta fieri diuinitas putabatur. * Se-
paretur * prauitas, quæstionem dixerim quam sibi vnus-
quisque bene credens debet simpliciter aperire. Quis
enim ad examen vocare audeat Deum, eumque discute-
re qualiter venerit subuenire? Non fuit difficile Deo posse
quod voluit, cum dignatus est liberare, qui potuit. Sed vn-
de illi peccatori in tanta caligine sua lumen non videre?
vnde terrenis argutiis in superioribus positam colligere
veritatem? Hæc in tenebris suis videre non possunt, qui
lucernæ illius verbum nesciunt, quod esse lumen semitis
suis Dauid propheta testatur. Cum quo Psalmographo, vt
supra diximus, matrem lætantem, in vterum suum, quem
dissipatio hucusque ridicula & blasphema turbauerat, re-
uerfis filiis, cantare delectat: *Ecce quam bonum & quam in-
cundum habitare fratres in vnum.* Competenter hæc ergo

Rom. 8.

Psal. 118.

Psal. 112.

Psal. 132.

* nativi-
tas,

ANNO
CHRISTI
431.

verba de eo fuerim mutuatus, mihi namque ex parte maxima, venerandæ Trinitatis auxilio, ecclesiæ vniuersalis quietem & summam præsentium vindico gaudiorû, quem hucusque omnes qui scandalizabantur, vrebant, & infirmitas aliquantum faciebat infirmum. Meminit caritas vestra apud vos mihi dudum de patientia fuisse sermonem: iactaui quæ debui semina sacerdos in animo Christiano, nec me in vobis seges expectata decepit. Quid enim patientiæ vestræ messis intulerit, ipsis fructibus approbatis. His inuidens seuerat peritura zizania intra aliquantum mentes agricola periturus: seuerat longe aliud quam acceperat seminandum, vel inuenerat seminatum. Habemus certe fidei * nostræ semina, quæ ipsius Domini sermo vel apostolorum doctrina iactauit: quæ quoties ista contingunt, non ea quæ terra suscepit, sed alia superfusa corrumpunt. Nihil vestræ simplici fidei messis Domini poterit imputare, qui in euangelio auctorem zizaniæ interrogatus ostendit. Illi tunc dixerunt: *In bono semine unde zizania?* nos dicamus: In tanto regno fidei vnde perfidia? Respondemus tamen vobis sermonibus Christi: *Homo inimicus hoc fecit.* Qualiter vos exercuit priorum palæstra doctorum, fortitudo vestræ mentis adstruxit. ipsis agnitionem debetis huius erroris, quorum hic indignus laudibus fuit, qui bona tam gloriosa despexit; non partem columbæ simplicitati, sed in toto studuit serpentis astutiæ. Nec mirum, si parans occidere simplices animos, eum suadendo secutus est, qui suadendo primus occidit. Denique verbis illum legimus decepisse, hic inferre mortem non nisi per verba tentauit. Non tamè impune suum est secutus auctorem, quando Iudæ * episcopatum eius alter accepit. Iure vtrumque tenet vna sententia, quia in vnum, sicut legimus, ambo peccauerunt. Sit licet vterque ante oculos nostros, Saluatoris nostri calumniator, & traditor; tamen deliberare difficile est inter discussorem natiuitatis, & mortis auctorem. Facti sui videlicet vacuum statim Iudam pœnituit, præuenit * exitum traditori supplicium proditoris. Ille statim laqueum, peccatum suum confessus, elegit: hic impietatis pertinacia gloriatur. Nec ego perfidiæ huic dabo nomen erroris: non est error impietas omnis. Denique quoties ecclesiæ vel eius quieti diabolus inuidus fuerit,

2. Cor. 11.

Matth. 13.

Ibid.

Matth. 10.

Genes. 3.

Act. 2.

* vestræ

* f. exemplo

* f. exitum
oris sup-
plicium

intra eam nata contentio saluam seruauit ipsius certaminis causam. Quo proficiebat iste conflictus, quo laborabatur non ut religione quis vinceret, sed ut ipsa religio vinceretur? Meministis certe eius, quia necesse est meminisse blasphemiarum. Sed iam obliuionem tantorum malorum volo sanctis mentibus imperatam: ex animis tollatur qui sublati sunt oculis: tollatur inquam, qui sic vocatus est præcursor inferni. Habuit crebras sinister prædicator infidias, tetendit arcum suum frequenter, ut legimus, & ore suo spicula venenata iactauit; neminem tamen vestro in numero quem feriret inuenit: retorta in se tela redierunt, postquam sagittare in obscuro rectos corde non potuit, & nihil in filios lucis licuit filio tenebrarum. Quæ nos de vobis in bello intestino positæ cura atque sollicitudo tunc habuit? In modum dierum duximus noctes, quia talibus causis omne tempus angustum est: non oculos somno declinauimus inquietes. Quem enim caperet dilectio dormiendi, sic vigilante raptore nesciebamus. Quis intra caulas timor? quanta intra septa formido? quoties luporum ieiuna esuries multa circuit, aditu quærit prædam, sæuit & absentibus* minata perniciem? quanta hic pro sua cautione grex dignus est laude, quem non attigit secum raptor inclusus? Patet causa tuitionis huiusce; in aperto est qui restiterit inimico. Intelligamus & fateamur omnes, quod vos ille tutatus est pastor, qui in euangelio se dicit esse pastorem. adfuit, nec vos deseruit qui patiebatur in vobis. In hunc namque quotidianis acuebatur lingua blasphemiarum, in ipsum dentes suos impius tractator armabat: inani tamen semper elusus est morsu, quando eiusdem pastoris virga vos consolabatur & baculus, cui gregem suum etiam pascendum tradidit iturus ad cælum. Hæc vobis hucusque non mutata sunt pascua; eisdem pabulis estis impleti; apostolico vos doctores & pio semper sermone pauerunt. Verum noxia fuerat pro salubribus cibis esca supposita, quando aduersarius esurientibus animabus mixtas spinas floribus exhibebat: nec tamen fraus ista decepit vos, qui Christi suauis odor estis in Domino, postquam vobis longe aliud oluit, quam solebat. Herbam mortiferi graminis horruistis: sepsistis aures vestras spinis, ne linguam nequam potuissetis audire. Non ergo peruenit ad

* incon-
summata
perniciem!*Psal. 10.**Ibid.**Ioan. 10.**Psal. 21.**1. Cor. 2.**Ecc. 28.*

ANNO
CHRISTI
431.

ad sensum, quod offendit auditum; nec interiorem ferire potuit, quod exterior non recepit. Vitastis eum, cui (quantum didicimus) & in faciem restitistis. Vitastis, quem a memoria digna sancta Alexandrina ecclesia, secundum beati Pauli apostoli sententiam, iam sciretis esse correctum. Legistis namque, & memoriter iam tenetis sacerdotis, hoc est, catholici ad hunc scripta doctoris, quibus eum ita correptum, ut vellet esse correctum, studuit: nixus est labentem reuocare collegam; porrexit dexteram magisterii sui, in vno volens plurimis subuenire. Percellebat animum veteris sacerdotis, quod nutat episcopus * ruina multorum. egit sicut scriptum est: Benedicam opus Domini diligenter. In nullo ei officio apostoli vir apostolicus defuit: obsecrauit, admonuit, increpauit. At ille, qui in profundum blasphemiarum suarum pondere mergeretur, tanti viri doctrinam reuens, & abusus horratu, docilis esse noluit, cum doctor esse non posset: egit iniuriis tenacem recti, peruersitatis assertor: gloriatur hinc; nec contristatus est frater, secum reputans, quod merito sibi conseruo non parceret, qui suo Domino derogaret. Inuentus est per diligentiam ille de euangelio frugi filius, & prouidus seruus. Nam & paternam seruauit substantiam, & auxit numerum talentorum. Nec duplicasse eum, sed multiplicasse dixerim fortem, quem videbamus etiam longe positus pio scenore subuenisse. O sanctæ prædicationis vsura! Quam hic gratiam ante communem Dominum fidei negotiator inueniet, qui propter animarum lucrum negotium & illic exercuit, ubi * alter accepit? Nonne hic merito a patrefamilias auditurus est: *Euge serue bone & fidelis, intra in gaudium domini tui?* Hæc huic competunt, qui illa quoque, quæ aliis sunt commissa, seruauit. Quid ille auditurus est, quidve dicturus, cum a se commissa sibi rei ratio requiretur, qui utique inuoluitur reatu, etiam si vobis per alios perditis esset ipse seruatus? Nostis profecto pro vestra eruditione quæ pœna negligentes maneat sacerdotes, quippe quos Apostolus præesse etiam domibus suis iubeat diligenter. Denique Heli sacerdos perse inculpabilis, diuinam per filios incurrit offensam. Offendit pontifex pater; offendit potestas & pietas. Si igitur ille cum præsumptionem filiorum non refrenat, incurrit;

1. Cor. 5.

2. Tim. 4.

Matth. 25.

Ibid.

1. Tim. 3.

1. Reg. 5.
& 4.

Concil. Tom. 6.

Nn

quanto magis hic dominum, dum nec ipsi parcat, offendit? Non hunc desidem, non hunc dixerim negligentem. Habuistis hominem sermonis assidui, atque (apud expertos loquor) habuistis vigilem *perditorem. Nec tamen beatus Petrus apostolus deseruit tam grauer laborantes. Nam cum separari tale *vlcus de ecclesiastico corpore horrens omnibus putredo suaferit, cum ferro obtulimus & fomentum. Sed ille abusus nostro studio, quo illum sequimur qui nec de pusillis aliquem vult perire, mortem *desideratus optauit. Denique & medicinam respuens *proditorum. *Galat. 5.* elegit abscindi: tulit de se apostolicum, vel hoc nobiscum sentiens, ipse iudicium, vt abscinderetur qui nos contristabat, & volebat conuertere euangelium Christi. Nulla suo vicio languenti medico, vt diximus, arte defuimus. *Matth. 18.* Non factum est nostrae celeritate sententiae, vt esset nobis publicanus aut ethnicus. Scimus qualiter & quoties hos qui ad haec tendunt, scriptura iubeat conueniri: quod nunc quoque videtur impletum. dicendum denique adhuc. Tunc frater fratrem admonuit; dehinc pertinax vno & altero, imo & multis testibus conuentus est, consequenter ab vniuersali ecclesia, nostro quoque sermone correptus. Nihil praecoquum, nihil in hoc egimus immaturum, quem diuturnae constitutionis seruatus ordo damnauit. *Psal. 49.* Non potuimus vltra differre; ne, sicut scriptum est, cum furante currere videamur, & cum adultero fidei nostram ponere portionem: maxime quando oculus scandalizans iubeatur auferri. *Matth. 5.* Ad haec, ille compendio toties oblata remedia, campum ad certamen exposcit: sacerdotale postulat cui non erat interfuturus examen: egrediturus ad bellum, castrorum dux hostem professus, & doctor fidei contra fidem portans arma perfidiae; cum non tam profectus, quam videtur expulsus. Non quaero qualia tunc ad Dominum vestra vota fudistis, cum exitus doceat quid potueritis optare. Nec nos gestarum rerum putetis ignaros, quarum nobis ordinem sancti fratris nostri Cyrilli relatio patefecit. Admonuit hominem, quem nunc inexcusabilem faceret ex more conuentio: adesse contempsit. Quis petitorum Synodi Synodo crederet abfuturum? *Percussa est illic *Pecunia falsitatis leuitas pondere veritatis: nec se ausa est fulgori radiantium sacerdotum latitantis perfidi caligo miscere:

ANNO
CHRISTI
431.

*proditorum.

*f. membrum

*desperatus.

*Pecunia

ANNO
CHRISTI
431.

lucem tenebræ fugerunt, quia societatem legimus his esse
non posse: inuicem se contraria semper offendunt. Vbi est
quod sibi dictum est, quod loqueretur in lumine, & supra
tectâ, quod audiret in auribus, prædicaret? Sed idcirco
volens præsens latere, vt ferendam sententiam verecun-
dia, iudicante conscientia, præueniret; lucernam suam cur
voluit habere sub modio, si eam bene putabat accensam?
Toto sancto conuentui lucere debuit, vt habere lumen
omnium lumine probaretur. Non fallit diuina sententia;
quoniam qui in tenebris sunt, lucem videre non possunt.
Mansit absconditus, vt vitando sacerdotale collegium,
ipsi renuntiaret quodammodo dignitati. Sic se ille primus
homo Adam, peccati sui conscius, ante faciem Domini
nudus occuluit; & qui non in eum, sed in eius mandata
peccasset, expauit illam quam contempserat vocem, &
timorem deceptus incurrit, postquam simplicitatis fidu-
ciam vitio præuaricationis amisit. Nam facit dubitare de
crimine confessio latebrarum: nemo se in causis grauibus
innocenter abscondit. Sic ergo illius nostræ mortis aucto-
ris, perduto honoris & gloriæ vestimento, secutus exem-
plum, merito hoc cum primo homine Adam fecerit, qui
deitatem Adæ nouissimi sic negauit. Non fuit ante oculos
tantorum vexatio sacerdotum, non congregatum ex omni
pene mundi parte Concilium: abfuit ab his, cum quibus
se esse nesciret. Quid illi profuit hoc vitasse? Refugere
voluit, quos effugere non dabatur. Qua enim ratione pos-
sit euadere persequente eo, cui se nullus abscondit? An
quia talibus sociis vsus est, sine peccato se existimans, ne-
gare indignatus quod Propheta clamauit: *Quo ibo a facie
tua, & ab aspectu tuo quo fugiam? Si ascendero in cælum, tu ibi
es: si descendero in infernum, tu ades.* Ille clamat, latebram suis
deesse peccatis, nec a Deo posse celari. Ille enim fatetur
vbique præsentem, quem hic conatur asserere intra vte-
rum defuisse susceptum. Tandem in sacerdotibus suis san-
ctus, sicut semper, Spiritus viuens vnus in omnibus statuit,
quod omnibus subueniret. nulla de putredine, nulla de
vulnere nascente suscepit; quia diligenter amputatum est,
quod manus spiritalis abscidit. *Eiice, inquit Salomon, de
concilio contentiosum, & exiet cum illo discordia.* Secum scanda-
lum suum, quod intulerat, amputauit, quia apud vos quod

1. Cor. 6.

Matth. 10.

Matth. 5.

Iuan. 3.

Genes. 3.

1. Cor. 15.

Psal. 138.

Prover. 22.

Matth. 15. inuenerat, hoc reliquit. Non poterat, loquente Domino, eradicari plantatio, quam plantauerat Pater, & quæ in eo vberem fructum probaretur afferre. Seruauit vineam suam Dominus Israel: domus eius est vinea Domini, & ideo mirandum non est, si furem domus eius euasit, cuius legimus nec dormire nec dormire custodem. Quid ager impius pertinax? quid sibi spei? quid permanfit auxilii? Non habet locum veniæ, cui scriptum, quod nec hic, nec in futuro possit ignosci. Inclinator omnis elatus; contra, exaltationem parit humilitas Christiana, quia hunc ipse, qui supra eum requiescit, exaltat. Illius per Prophetam verba sunt: *Non habitat in medio domus meæ faciens superbiam*: qui per Apostolum promittit se stultam mundi sapientiam perditurum. Audiatur nunc a nobis quod Paulus tunc, & cum prædicaret, audiuit: *Ad insaniam multarum peruenit itinere literarum*. Absit tamen ab eo huius exemplum. Non enim quod de doctore dictum est, dignus est audire indoctus. Cur præterea contra vas abiectiois, vas electionis vocemus in medium, cum ad exprobandum * hunc ille *Luc. 23.* sufficiat, quem in cruce cum Christo post scelera tanta pendentem, supplicii beneficium fecit Dominum confiteri? Sui ab eo memoriam postulat in regno: hoc breui sermone diluit quidquid admisit, criminibus temporum temporis puncto subueniens. nec moratur præmium confitentem: statim eius remuneratio & vicissitudo respondit, qui libenter excipit hora ad se quacumque conuersum: *Mecum, inquit, eris in paradiso*. Promittit ei futuram societatem, qui secum præsentiam pateretur. Ad iustitiam corde credulitas, ad salutem facta est ei ore confessio. Exclamare hic in tanta contrarietate rerum pariter & flere debemus: nefas est, hoc episcopum, quod latro * potuit, non inuenire. O fidei & perfidiæ præmium! o iudicia Dei abyssus multa! Latro paradysum meruit, & sacerdos exilium. Habemus tamen huiusce rei veros interpretes. Hunc ille positus inter tormenta cognouit, quem hic positus in honore nesciuit. Nonne hoc illud est: *Et homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus*? Quid est aliud intellectus & iudicium, nisi scire sapientiam & disciplinam, & intelligere verba prudentiæ? Illa est vera sapientia, quæ ipso Salomone dicente, de timore Domini

* hinc

* petiit

ANNO
CHRISTI
431.

sumit exordium ; quam se inter perfectos loqui beatus
Apostolus affirmat : & non tam graue est, quod eam tunc 1. Cor. 2.
minime mundus agnouit, quam quod nunc episcopus
ignorauit. Hoc loco vtar Domini nostri per Ieremiam
fermonibus : *Cultores legis meae nescierunt me ; & prophetanti-* Ierem. 2.
bus iniquitatem prophetis plauerunt manibus sacerdotes. Et per
eundem alibi : *Sacerdotes mei sacrificauerunt mihi fide.* Vte-
batur tamen defensione & laude gentilium, episcopum
talem nunquam fuisse testantium. Vere hæc & probabi-
liter loquebantur. Nam quando potuit episcopus inue-
niri, qui Christianus esse nesciret ? Ideo tamen * inimicus
esse probatus est, quia nunquam displicent hostibus pro-
ditores. Audiuius hunc agentem contra legem, & ini-
quum quæ sint solatia profecuta : adfuerunt inter alios,
nec deseruerunt eum Cælestiani iniquitatis operarii, quos
Hymnidici nostri persequitur manifesta sententia ; iam du-
dum quippe inimici Dei disperguntur, & pereunt qui ope- Psal. 91.
rantur iniquitatem ; * sicut idem dicit, velut cibum panis Psal. 13.
plebem dominicam deuorabant. Habuit ergo secum sui
magistros exilii : habuit huiusce rei perfectos tiro docto-
res. Nam separare difficile est quos scelera sola iunxerunt ;
quia maiore ligantur glutino fœdera vitiorum. Quis ta-
men horum finis est ? nempe ille quem legimus : * *Irritauit in* Sapient. 4.
illo Dominus, & erunt post hoc decidentes sine honore in contume-
lia inter mortuos in æternum. Sed quid diutius immoramur ?
Fastidium forsitan faciat sermo proluxior : dimittamus Matth. 2.
mortuos sepelire mortuos suos. Audite nunc & capite
simplicis verba doctoris : audite ab eo quæ a maioribus
nostris nobiscum positus frequenter audiuit : audite certe
semper audita, nec studio nouitatis inuenta. Nostro vobis
loquitur ore collega, quia vna fides necesse est * vniter præ-
dicetur. Non hic in eius persona alicuius testimonium mu-
tuatur : a nobis datus est, qui est electus ex nostris. non est
incognitus, non aliunde deductus. habuistis laudabilem
de præsentis iudicio suo ; fama dudum decepit absentes :
plura de eo loqui cautio est, quia opera superuacua est no-
ta laudare. Nunc tamen vos nostris propriis sermonibus
decet cauere commonitos. Nemo in vobis illud quatiat
fundamentum, quod firma petra & angularis lapis ille
construxit. Ædificate super hoc, catholici, quod soletis.

Nn iij

* non

* qui,

* Irride-
bit illos

* f. vna-
nimitet

1. Cor. 3.

Didicistis quid sit superædificare quod ardeat. Hoc detrimento illud pensabitur, cum opera singulorum probare cœperit ignis examen. Gaudeo vos fundamento huic non stipulam, non ligna, non fenum, sed illas imposuisse diuitias, quas architectorum sapientium præcepta mandabant imponi. Bene manebitis, quia tam solícite fabricatis. Habitaculum magnum tales pollicentur expensæ: auro, argento & lapidibus preciosis, illam vobis quæ æstimari non potest, construistis mansionem. Nullo precio taxantur æterna, quippe quæ non iniuria, non vetustate

Matth. 25.

Isa. 35.

soluuntur, quæ iam ab institutione mundi iustis Dominus preparauit. *Confortentur manus fidelium fatigatæ: labantia, hortante propheta, genua roborentur: qui pusillo sunt animo conualescant.* Noster Saluator apparuit: ostendit falsitati Deus, quid sit pulsare & incessere veritatem, postquam sibi controuersia inde facta est, vnde subuenit. Vnde filii carissimi, permanete in eum qui est, vt vincatis in vobis. In ipso sensu & in eadem sententia estote perfecti: vt a filio hominis, cum venerit in maiestate sua, non audiatis:

Matth. 25.

Discedite a me maledicti; sed: Venite benedicti, possitis audire. Maneat hædos repulsæ venturi: vos tales volumus inueniri, vt cum in igne stent abiecti a sinistris, vos a dextris inuitet ad regnum. Non expectabitis vt paretur, quod

Matth. 7.

olim vos vt regnetis expectat. Angustam nunc portam festinanter intrate, quæ eos accepit, quos nunquam spatiosa inuenerunt. Hæc dilectioni vestræ pro læticia catholicorum dicta sufficiant: quæ sæpe recensere vos volumus, vt triumpho fidei gratulantes, intelligatis Deum caritatis & pacis esse nobiscum. Data Idibus Martiis, Flauio Aetio & Valerio vv. cc. Coss.